

Bromölla kommun

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 131.1

Antagen/Senast ändrad

Gäller från

Dnr

Kf 2024-02-12 § 8

2024-01-01

2023/763

FOLKHÄLSOSTRATEGI FÖR BROMÖLLA KOMMUN 2024-2027

**Utvecklingsenheten,
Samhällsutveckling och service**Datum
2024-01-18

Upprättad av	Ansvarig	Fastställd datum	Reviderad datum	Sökväg	Diarie nr
Ida Karlsson Folkhälsosamordnare	Kommunfullmäktige	2024-02-12			2023/763

Bromölla kommuns folkhälsostrategi 2024–2027

Innehåll

1. Inledning	3
God och jämlik hälsa – en rättighet	3
Nationella folkhälsopolitiska målområden	3
2. Syfte med kommunens folkhälsostrategi	4
3. Utformandet av folkhälsostrategin 2024–2027	5
4. Utgångspunkter	5
4.1 Nationella styrdokument	5
4.2 Regionala styrdokument	7
4.3 Lokala styrdokument:	7
5. Vad är folkhälsa?	9
5.1 Hälsans bestämningsfaktorer:	9
5.2 Vad är folkhälsoarbete?	10
5.3 Hälsöfrämjande arbete	11
5.4 Insatser bör riktas till alla med särskild hänsyn till utsatta grupper	11
5.5 Samverkan med andra aktörer	11
6. Kommunens ansvar för folkhälsan	12
7. Varför ska vi arbeta med folkhälsa?	12
8. Fokusområden under strategiperioden 2024–2027	12
9. Handlingsplan	13
9.1. Ansvar och uppföljning	13
9.2 Processutvärdering	13
9.3 Resultatutvärdering	14
9.4 Årsrapport	14
9.5 Indikatorer vid uppföljning	14
10. Ansvar och organisation	15
Referenser	16
Bilaga – Lägesbild för Bromölla kommun	18

1. Inledning

God och jämlik hälsa – en rättighet

Hälsa är ett tillstånd av fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, och inte endast frånvaro av sjukdom eller funktionsnedsättning. Hälsa inbegriper fyra positiva värden: långt liv, friskt liv, rikt liv och jämlikt liv¹. En god hälsa ska ses som en resurs för samhället och dess individer, och inte enbart som ett mål i sig. Till skillnad mot individens hälsa, är folkhälsa ett samlingsbegrepp för hela befolkningens hälsotillstånd. Det tar hänsyn till såväl nivån på hälsan som fördelningen av hälsan. En god folkhälsa bör därmed innebära att hälsan ska vara så god som möjligt och så jämlikt fördelad som möjligt bland olika grupper i samhället. För att minska skillnader i hälsa behöver alla delar av samhället ta ett ansvar, såväl den enskilda människan som samhället i stort.

Nationella folkhälsopolitiska målområden

Det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken är *att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.*

Våren 2018 antog Regeringen inriktningen för det nationella folkhälsoarbetet. De tidigare elva nationella folkhälsopolitiska målområdena omvandlades till följande åtta målområden och bygger till stor del på Agenda 2030, till varje målområde knyts också prioriterade fokusområden. De nya målområdena avser att förtydliga vilka bestämningsfaktorer som är väsentliga för att uppnå en god och jämlik hälsa i hela befolkningen.

Målområden:

1. Det tidiga livets villkor

- En jämlik mödra- och barnhälsovård
- En likvärdig förskola av hög kvalitet
- Metoder och medel som sätter barnets främsta i fokus

2. Kunskaper, kompetenser och utbildning

- En god lärande miljö i skolan
  - Ett likvärdigt utbildningssystem
- Att motverka skolmisslyckanden genom tidig identifiering och insats.

3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö

- Att ha ett arbete
- goda förutsättning för anställningsbarhet
- Goda arbets- och anställningsförhållanden
- En fysisk och psykosocialt hållbar arbetsmiljö

4. Inkomster och försörjningsmöjligheter

- Fördelning av resurser i befolkningen
- Ekonomiska resurser för de med knappa ekonomiska marginaler och minskad långvarig ekonomisk utsatthet

---

¹ Folkhälsomyndigheten, 2023

5. Boende och närmiljö

- Tillgång till fullgod och ekonomiskt överkombar bostad
- Bostadsområden som är socialt hållbara
- Sunda boendemiljöer på jämlika villkor

6. Levnadsvanor

- Begränsa tillgänglighet till hälsoskadliga produkter
- Ökad tillgänglighet till hälsofrämjande produkter, miljöer och aktiviteter
- Att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet med levnadsvanor i välfärdens organisationer.

7. Kontroll, inflytande och delaktighet

- Ett jämlikt deltagande i demokratin
- Ett jämlikt deltagande i det civila samhället
- Arbetet för de mänskliga rättigheterna
- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Ökad kontroll, inflytande och delaktighet för vissa individer och grupper.

8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård.

- Tillgänglighet för att möta olika behov
- Vårdmöten som är hälsofrämjande och skapar förutsättningar för jämlika insatser och resultat
- Hälso- och sjukvårdens hälsofrämjande och förebyggande arbete²
- En god, tillgänglig och jämlik tandvård
- Att regionerna leder, styr och organiserar sin verksamhet i syfte att ge förutsättningar för en jämlik vård.

2. Syfte med kommunens folkhälsostrategi

Folkhälsostrategin syftar till en tydlig och långsiktig inriktning för folkhälsofrågorna, att stärka, utveckla och skapa förutsättningar för en god och jämlik folkhälsa för alla i kommunen. Strategin utgör därför en viktig del i kommunens hållbarhetsarbete.

Strategin vänder sig i första hand till tjänstepersoner och förtroendevalda i Bromölla kommun som på olika sätt arbetar med att förbättra folkhälsan, men också till kommuninvånarna för att ge en inblick i kommunens arbete mot en god och jämlik hälsa.

Folkhälsostrategin skall vara vägledande och ange en gemensam inriktning för det långsiktiga folkhälsoarbetet i Bromölla kommun under perioden 2024 - 2027.

Strategin syftar till att:

- stärka och utveckla kommunens arbete för en god och jämlik folkhälsa
- skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa för alla människor i kommunen
- folkhälsoarbetet och folkhälsoperspektivet ska vara en del av all ordinarie verksamhet.

---

² prop. 2017/18:249, bet. 2017/18:SoU26, rskr. 2017/18:406

3. Utformandet av folkhälsostrategin 2024–2027

Strategin har sin bakgrund i den lokala folkhälsostrategin 2019–2022. Det nationella folkhälsomålet och Agenda 2030 är utgångspunkter för Bromölla kommuns folkhälsostrategi 2024–2027. Strategin har reviderats utifrån det nationella målet för folkhälsopolitiken, samt utifrån nyligen genomförda hälsoundersökningar gällande hälsoläget hos befolkningen i Bromölla kommun.

4. Utgångspunkter

Det lokala hälsofrämjande arbetet påverkas av nationella och regionala strategier, policies och mål inom olika verksamhetsområden. De styrande dokument som direkt påverkar den lokala folkhälsostrategin och de årliga handlingsplanerna beskrivs nedan.

4.1 Nationella styrdokument

Agenda 2030 med sina 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. FN:s globala mål är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga³.

Flera av målen i Agenda 2030 har direkt bäring på jämlik hälsa och bestämningsfaktorerna för hälsa med ett brett tvärsektorielt fokus på livsvillkor.

Genom Agenda 2030 har Sverige åtagit sig att verka för att nå målen i agendan dels nationellt, dels genom internationellt samarbete och partnerskap. Detta framgår av regeringens proposition Sveriges genomförande av Agenda 2030⁴.

Social hållbarhet handlar om att sträva mot ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter uppfylls och att arbeta för en god och jämlik hälsa genom att förbättra människors livsvillkor och livsmiljö⁵.

Figur 2. Mål som granskas vid HLPF 2019 och relationen till det folkhälsopolitiska ramverket.

Sveriges övergripande folkhälsomål: Att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa på lika villkor för hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.		
HLPF 2019 "Empowering people and ensuring inclusiveness and equality".	Relation mellan mål 6 delmål i Agenda 2030 och nationella folkhälsopolitiken	Folkhälsopolitiska målområden
4. God utbildning för alla		1. Det tidiga livets villkor 2. Kunskaper, kompetenser och utbildning 5. Boende och närmiljö 7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 4. Inkomster och försörjningsmöjligheter 5. Boende och närmiljö 7. Kontroll inflytande och delaktighet
10. Minskad ojämlikhet		1. Det tidiga livets villkor 3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 4. Inkomster och försörjningsmöjligheter 5. Boende och närmiljö 7. Kontroll, inflytande och delaktighet
13. Bekämpa klimatförändringarna		2. Kunskaper, kompetenser och utbildning 4. Inkomster och försörjningsmöjligheter 5. Boende och närmiljö 6. Levnadsvanor 8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård
16. Fredliga och inkluderande samhällen		1. Det tidiga livets villkor 2. Kunskaper, kompetenser och utbildning 3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 5. Boende och närmiljö 7. Kontroll, inflytande och delaktighet
17. Genomförande och partnerskap		Målet 17 har bäring på samtliga nationella målområden. De globala målen liksom de nationella målen utgår från ett gemensamt ansvar – vilket kräver insatser från flera sektorer i samhället.

Bild: Folkhälsomyndigheten 2019, artikelnummer: 19053.

³ Svenska FN-förbundet 2021

⁴ Prop. 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154

⁵ Regeringens proposition 2017/18:249

Strategi för hälsa

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har gemensamt arbetat fram målen för *Strategi för hälsa*⁶. I strategin uppges att vi inte har någon tid att förlora - tillsammans främjar vi hälsa.

De övergripande målen är *en god och jämlik hälsa, god kvalitet och ett hållbart och uthålligt resultat*.

FN:s konvention om mänskliga rättigheter

FN:s generalförsamling antog den 10 december 1948 en allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna⁷. Deklarationen säger att envar är berättigad till dessa absoluta rättigheter, utan åtskillnad av något slag. Det handlar om mänsklig värdighet och hur mänsklig värdighet kan beskyddas⁸.

FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs av generalförsamlingen år 1989 och ratificerades av Sverige år 1990, vilket innebär att Sverige åtog sig att följa barnkonventionen och sedan 1 januari 2020 är den lag i Sverige. Barnkonventionen består av 54 artiklar där 41 av dessa är mänskliga rättigheter för barn.

Strategi för att stärka barnets rättigheter

Riksdagen har den 1 december 2010 godkänt den strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige som regeringen har föreslagit i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter⁹. Strategin syftar till att stärka barnets rättigheter i Sverige¹⁰.

Ungdomspolitiskt mål är att alla unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina egna liv och inflytande över samhällsutvecklingen och är gällande för alla ungdomar mellan 13–25 år¹¹.

Strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck

Homosexuella, bisexuella och transpersoner (hbtqia+personer) drabbas alltfjämt av diskriminering och andra kränkningar i det svenska samhället. Detta är oacceptabelt och arbetet för lika rättigheter och möjligheter för hbtqia+ personer behöver därför stärkas¹².

Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Strategin inbegriper arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Den innehåller åtgärder som stärker skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor, insatser mot våld i samkönade relationer samt åtgärder som motarbetar destruktiv maskulinitet och hederstänkande¹³.

---

⁶ [Strategi för hälsa | SKR](#)

⁷ Regeringens proposition 1951:165

⁸ <https://fn.se/vi-gor/vi-utbildar-och-informerar/fn-info/vad-gor-fn/fns-arbete-med-manskliga-rattigheter/den-allmanna-forklaringen-om-de-manskliga-rattigheterna/>

⁹ Regeringens proposition 2009/10:232

¹⁰ Regeringens proposition 2009/10:232

¹¹ Regeringens proposition 2013/14:191

¹² <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2014/01/en-strategi-for-lika-rattigheter-och-mojligheter-oavsett-sexuell-laggning-konsidentitet-eller-konsuttryck/>

¹³ <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2016/11/nationell-strategi-for-att-forebygga-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor/>

Åtgärdsprogram för att bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023

Regeringen presenterar ett kraftfullt åtgärdsprogram med 99 åtgärder för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Åtgärderna omfattar såväl insatser för att förebygga att våld utövas som att ge stöd och skydd till utsatta¹⁴.

Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken

Funktionshinderspolitiken är en del i arbetet för ett mer jämlikt samhälle, där människors olika bakgrund eller förutsättningar inte ska avgöra möjligheten till delaktighet i samhället¹⁵.

Nationell strategi för stärkt föräldraskapsstöd

2009 beslutades den första nationella strategin ”Nationell strategi för ett utvecklat föräldraskapsstöd – en vinst för alla. En uppföljning av strategin gjordes i skrivelsen ”Ett stärkt föräldraskapsstöd – för barnets rätt till trygga uppväxtvillkor tillsammans med nya skrivelser för att uppnå målsättningen i strategin¹⁶.

Miljö och Klimat

En viktig förutsättning för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen är en långsiktigt hållbar miljö. Det övergripande generationsmålet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser¹⁷.

4.2 Regionala styrdokument

Region Skånes utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne 2030¹⁸.

Syftet med utvecklingsstrategin är att beskriva en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas. Utvecklingsstrategin innefattar en vision och sex visionsmål.

4.3 Lokala styrdokument:

Internationella, nationella och regionala bestämmelser som tidigare nämnts, utgör en viktig grund tillsammans med lokala styrdokument för mobilisering och utveckling av folkhälsoarbetet i Bromölla kommun.

Kommunens vision

Bromölla kommuns vision - ”nära och överraskande bra”

Bromölla kommun erbjuder närhet till det människor behöver för en smidig vardag och ett rikt fritidsliv. Det är nära att ta sig hit och nära ut i världen. I Bromölla är det tryggt och nära människor emellan. Med utmanande mål för vad kommunen ska åstadkomma, uppnår och överträffar vi allas förväntningar. Bromölla är nära och överraskande bra.

---

¹⁴ <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2021/12/atgardsprogram-for-att-forebygga-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor-2021-2023/>

¹⁵ Regeringens proposition 2016/17:188

¹⁴ Regeringens skrivelse. 2013/14:87. *Ett stärkt föräldrastöd - för barnets rätt till trygga uppväxtvillkor*. Stockholm: Socialdepartementet.

¹⁷ [Tvärpolitiska områden som berör folkhälsa — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

¹⁸ Utveckling Skåne, 2023

Strategiska prioriteringar och övergripande mål

Kommunfullmäktige har valt ut tre områden som ska prioriteras för att nå visionen. Inom varje prioriterat område finns övergripande mål.

Kompetens och arbete

För att åstadkomma en god och jämlik hälsa bör alla få möjlighet att utveckla sina kunskaper och kompetenser, tillgodogöra sig en god utbildning, samt stärka människors egna möjligheter till sysselsättning.

Det finns ett starkt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Lärande är en viktig faktor för hälsa, samtidigt som hälsa är en viktig faktor för lärande.

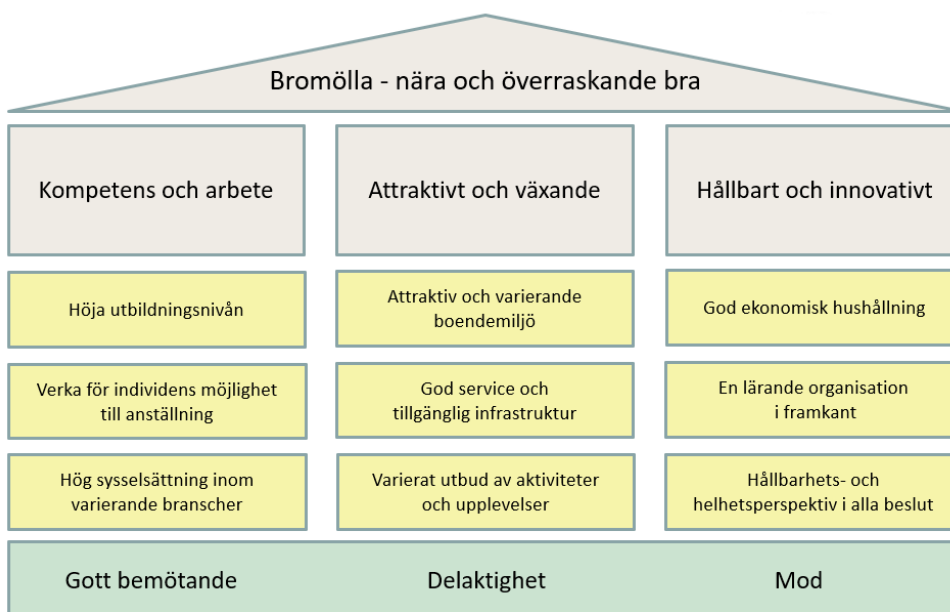
För de flesta individer är arbetet den primära källan till inkomster och en god levnadsstandard. Arbete ökar också möjligheterna för delaktighet i samhället och sociala relationer till andra människor. Att ha ett arbete kan vara en avgörande faktor för måendet.

Attraktivt och växande

Boendet och de miljöer som vi vistas i påverkar den sociala miljön, som i sin tur påverkar personerna som bor där. Där finns det både sociala och fysiska faktorer såsom exempelvis segregation, trångboddhet, tillgång till gång och cykelvägar, tillgång till natur nära bostaden samt kultur och service. Exempelvis kan samhällsplanering som ökar tillgängligheten till promenadstråk, cykelvägar, grönområden eller exempelvis idrottsanläggningar spela en viktig roll kring att få fler människor i rörelse. Varierat utbud av aktiviteter är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv och för att uppnå en jämlik hälsa i vår befolkning ur ett såväl socialt som fysiskt perspektiv.

Hållbart och innovativt

Att vara en hållbar kommun utifrån en god ekonomisk hushållning ger möjligheter för framtida generationer att kunna utvecklas och må väl. Att kommunen också har ett hållbarhets- och helhetsperspektiv i besluten som tas där såväl barnets rättigheter, agenda 2030 och folkhälsoperspektivet får ta plats ökar sannolikheten till en god och jämlik hälsa hos vår befolkning utifrån ett långsiktigt perspektiv.

Utifrån kommunens vision, strategiska prioriteringar samt de övergripande målen ses en relevans gentemot hälsans bestämningsfaktorer¹⁹ där exempelvis utbildningsnivå, arbetslöshet, levnads- och arbetsförhållanden och boende är påverkbara delar som också finns med i ovan nämnda styrdokument.

Lokala föreskrifter

- Bromölla kommuns strategi för det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS) 2023–2025.
- Fritidsstrategi 2021–2025
- Handlingsplan mot droger i grundskolan och anpassad grundskola i Bromölla kommun.
- Lokala ordningsföreskrifter.
- Måltidspolicy
- Måltidspolicy för vård och omsorg
- Mångfald och likabehandlingspolicy
- Policydokument för anställda i Bromölla kommun.
- Riktlinje för friskvårdsbidrag
- Riktlinjer för kommunstyrelsens bidrag inom kultur- och fritidsverksamheten.
- Riktlinjer för serveringstillstånd.
- Riktlinjer för tobaksförsäljningstillstånd.
- Riktlinjer avseende detaljhandel och servering med folköl.
- Rökfri arbetstid och rökfria arbetsmiljöer

Bromölla kommuns folkhälsostrategi och den årliga handlingsplanen tar sin utgångspunkt i ovannämnda styrdokument och hänsyn till dessa har tagits under framtagandet av denna.

5. Vad är folkhälsa?

Folkhälsa är ett samlingsbegrepp för hela befolkningens hälsotillstånd. Enligt Världshälsoorganisationens (WHO:s) definition från 1948 är hälsa ”ett tillstånd av fullständigt fysiskt, mentalt och socialt välbefinnande, och inte endast frånvaro av sjukdom eller svaghet”²⁰. Folkhälsa handlar alltså om både hälsa och ohälsa.

5.1 Hälsans bestämningsfaktorer:

Hälsan i en befolkning beror på många olika faktorer och detta kan ses som ett resultat av ett samspel mellan individen och samhället.

För att uppnå en god och jämlik hälsa i Bromölla kommun krävs att människorna har jämlika livsvillkor.

Förutsättningarna för hälsan kan delas in på olika sätt och nedan finns en illustration där hälsans bestämningsfaktorer uppvisas som olika lager, från faktorer som individen själv bär på som ålder, kön och arv, till samhällseliga, strukturella faktorer som socioekonomiska, kulturella och

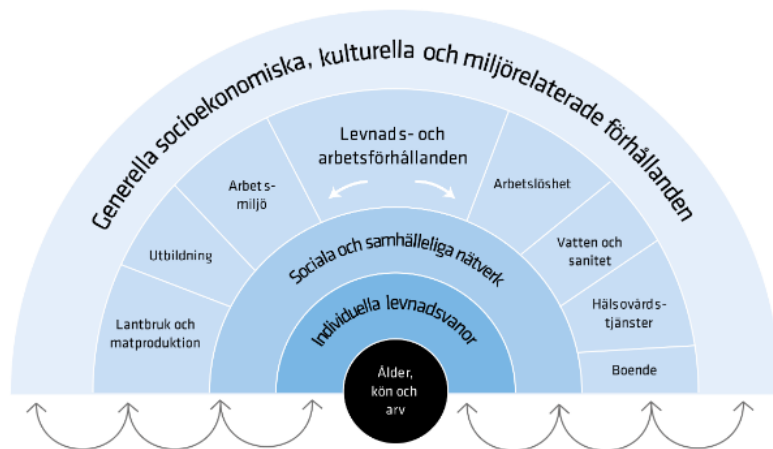
---

¹⁹ Dahlgren G, Whitehead M, 1991

²⁰ WHO, 1948

miljömässiga förhållanden²¹.

Figur 1. Regnbågsmodellen över hälsans bestämningfaktorer. Dahlgren & Whitehead 2007/1991.

Att sätta fokus på bestämningfaktorer understryker allas ansvar för att bidra till att åstadkomma en god och jämlik hälsa för hela befolkningen, detta genom ett systematiskt och målinriktat arbete. Det är också lättare att följa utvecklingen av hälsans bestämningfaktorer än att följa t ex sjukdomsutveckling eller annan ohälsa i befolkningen då denna utveckling ibland kan vara långsam²².

5.2 Vad är folkhälsoarbete?

Folkhälsoarbete är ett målinriktat och organiserat arbete för att främja hälsa och förebygga sjukdom, som kan bedrivas på många olika arenor.

Folkhälsoarbetet består av två, kompletterande delar:

Hälsofrämjande arbete (*promotion*) syftar till att främja hälsa och stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Detta genom att stärka tilltron till den egna förmågan och öka kontrollen över den egna hälsan.

Sjukdomsförebyggande arbete (*prevention*) syftar till att minska risken för uppkomst av sjukdom, skada, fysiska, psykiska eller sociala problem, och att förhindra återinsjuknande eller genom tidig upptäckt förhindra att sjukdom utvecklas²³.

Båda insatserna kan riktas till individer, grupper eller hela befolkningen, antingen generellt eller till olika riskgrupper. Insatserna kan även riktas mot livsvillkor eller de arenor där människor lever och verkar. Målet är att skapa sammanhang och miljöer som främjar god och jämlik hälsa och som ger individen förutsättningar att ta ansvar för sin hälsa.

²¹ Folkhälsomyndigheten 2022

²² Regeringens skrivelse 2021/22:213

²³ Folkhälsomyndigheten, 2022

5.3 Hälsofrämjande arbete

Hälsofrämjande arbete handlar om att stärka skyddsfaktorer som kan gynna hälsan.

Förebyggande arbete är olika insatser som kan undvika att något händer som påverkar hälsan negativt, det vill säga kan leda till olyckor eller sjukdom.

Det kan vara svårt att särskilja begreppen förebyggande och hälsofrämjande, som till stora delar överlappar varandra. Förenklat utgår hälsofrämjande insatser från kunskapen om vad som gör att individer utvecklas väl och mår bra, medan förebyggande insatser utgår från kunskapen om vad som orsakar ohälsa och sjukdom hos individen.

Behandling är när hälsan behöver insatser exempelvis sjukvård av olika slag.²⁴

5.4 Insatser bör riktas till alla med särskild hänsyn till utsatta grupper

Insatser för att förbättra hälsan bör vara universella, det vill säga riktade till hela befolkningen. Samtidigt bör de vara proportionella till de behov som finns i utsatta grupper. Det kallas proportionell universalism²⁵.

Åtgärderna bör alltså anpassas så att de tar särskild hänsyn till grupper med exempelvis låg socioekonomisk position, människor med funktionsnedsättning och andra utsatta grupper. Det gäller både åtgärdernas omfattning och utformning. På så sätt kan man minska den sociala gradienten i hälsa och samtidigt hjälpa de särskilt utsatta²⁶.

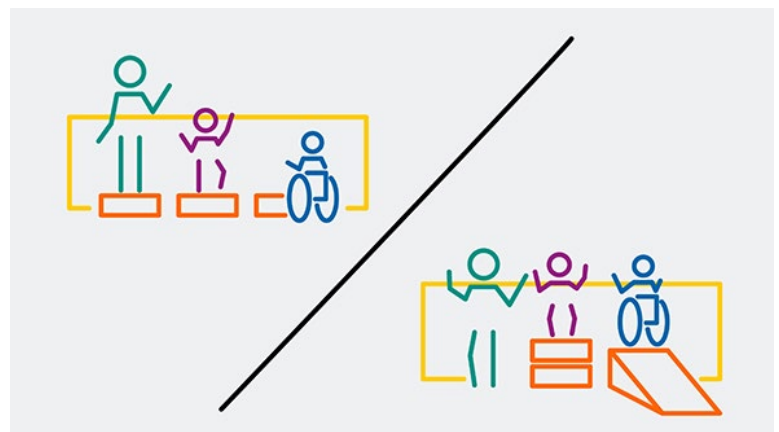

Bild: Folkhälsomyndigheten, hämtad 2023-10-04

5.5 Samverkan med andra aktörer

Utöver kärnuppdragen har Bromölla kommun i egenskap av samhällsaktör möjlighet att i samverkan med andra aktörer bidra till en stärkt folkhälsa. För ett framgångsrikt folkhälsoarbete och för en god och jämlik folkhälsa behöver arbetet vara långsiktigt och tvärsektorielt, där olika aktörer, internt och externt, samverkar för att uppnå de folkhälsopolitiska målen. Samverkan med civilsamhälle, idéburna sektorn samt med lokala och regionala aktörer bör därför fortsätta att främjas för att arbeta med de prioriterade insatsområdena och genom detta arbeta för en god och jämlik hälsa i Bromölla kommun.

²⁴ Bild: Region Värmland, hämtad 2023-10-04

²⁵ Folkhälsomyndigheten, 2022

²⁶ *Gör jämlikt – gör skillnad!*. Sveriges kommuner och landsting, 2013

6. Kommunens ansvar för folkhälsan

Bromölla kommun liksom Region Skåne är centrala aktörer för att förbättra folkhälsan, eftersom vi i våra olika kärnuppdrag ansvarar för merparten av de välfärdstjänster som påverkar befolkningens hälsa genom hela livet. Flera områden har stor påverkan på folkhälsan såsom barns uppväxtvillkor, miljön, bostads- och samhällsplaneringen, skola, arbetsmarknad, socialtjänst, integration och livsmedel²⁷. Det ligger därför i vårt intresse att arbeta för en god och jämlik hälsa, eftersom en friskare befolkning kommer att ha en positiv effekt på folkhälsan i stort och då också kommunens verksamheter på olika sätt.

7. Varför ska vi arbeta med folkhälsa?

Bromölla kommun skall arbeta mot det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken som är *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.*

Utifrån kommunens vision och värdegrund ses de strategiska prioriteringarna och målområdena som delar som kan påverka folkhälsan. Genom att arbeta för att exempelvis höja utbildningsnivån, verka för individens möjlighet till anställning, en attraktiv och varierande boendemiljö, god service och tillgänglig infrastruktur samt genom ett hållbarhets och helhetsperspektiv i alla beslut bidrar vi också till större förutsättningar för en god och jämlik hälsa i vår befolkning.

8. Fokusområden under strategiperioden 2024–2027

Lokalt prioriterade insatsområden baseras på Region Skånes folkhälsorapport Barn och Unga 2021²⁸, hälsosamtal som genomförts av skolsköterskorna i årskurs 7, Länsstyrelsen Skånes kartläggning av trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga²⁹, Region Skånes folkhälsorapport 2023³⁰, Sveriges kommuner och regioners öppna jämförelser 2023³¹, Folkhälsomyndighetens kärnindikatorer på kommunnivå³² och den ovan beskrivna lokala lägesbilden för Bromölla kommun. Utifrån detta underlag ses det som prioriterat att under kommande strategiperiod fokusera på följande områden som har bäring på folkhälsoarbetet i Bromölla kommun:

Prioriterade insatsområden för folkhälsoarbetet under 2024–2027 är:

Vuxna 18 år och uppåt:

- Psykisk hälsa
- Levnadsvanor och fysisk aktivitet
- ANDTS

Barn och Unga 0–18 år

- Psykisk hälsa
- Levnadsvanor och fysisk aktivitet
- Barnets rättigheter
- ANDTS

---

²⁷ Öppna jämförelser folkhälsa, Folkhälsomyndigheten 2019

²⁸ [Folkhälsorapport Barn och unga i Skåne 2021 - Utveckling Skåne \(skane.se\)](#)

²⁹ Goda och trygga uppväxtvillkor, Länsstyrelsen Skåne 2022

³⁰ [Folkhälsorapport Skåne 2023 - Utveckling Skåne \(skane.se\)](#)

³¹ Öppna jämförelser, Folkhälsa 2023, Sveriges kommuner och regioner

³² Kommunfaktblad, Folkhälsomyndigheten, 2022

9. Handlingsplan

Den lokala folkhälsostrategin ligger som grund för framtagandet av den årliga handlingsplanen. Handlingsplanens insatser styrs av de behov som föreligger i kommunen och tar sin utgångspunkt i ovan nämnda prioriterade insatsområden.

Uppföljning av vilka insatser som genomförts och effekterna på dessa tas fram och presenteras i form av en årsrapport. Handlingsplanen kommer att revideras årligen efter genomförd processutvärdering och sammanställd årsrapport.

Barnets bästa och barnets rätt till liv och utveckling, samt barnets rätt att göra sin röst hörd är centrala grundprinciper i den lokala handlingsplanen.

I arbetet med framtagande och genomförande av handlingsplanen kan specifika arbetsgrupper komma att tillsättas utifrån insatsområde, målgrupp och/eller med kunskap eller kännedom om målgrupp.

Folkhälsosamordnare är ansvarig för framtagandet av handlingsplanen, beakta att barnrättsperspektivet finns med, samt har en stödjande och samordnande roll gällande genomförandet av insatserna.

Den lokala strategin för det drogförebyggande arbetet i Bromölla kommun 2023–2026³³, har en årlig handlingsplan, därav kommer folkhälsostrategins handlingsplan inte innefatta ANDTS-relaterade insatser utan hänvisas till handlingsplanen för det drogförebyggande arbetet.

9.1. Ansvar och uppföljning

För att kunna avgöra vilken påverkan det hälsofrämjande arbetet i Bromölla kommun har haft på de prioriterade områdena i strategin, kommunens mål och strategiska prioriteringar samt för att kunna bedöma vilken effekt som insatserna i handlingsplanen har haft, kommer uppföljningen av den lokala strategin delas in i tre delar; processuppföljning, resultatutvärdering och årsrapport.

9.2 Processutvärdering

Ska grunda sig på löpande dokumentation av utvecklingsarbetet, som ligger till grund för årsrapporten.

Processutvärderingen ska utgöra en analys av vad som gjort att insatserna i respektive insatsområde blivit framgångsrika eller inte.

Processutvärderingen ska innehålla:

- en analys av insatsens kvalitet och användbarhet.
- vilken spridning insatsen fått och hur många som nåtts av den.
- vad deltagarna tycker om insatsen (vid t ex utbildningsinsatser eller exempelvis insatser för förbättrad psykisk hälsa).
- om insatsen genomförts enligt handlingsplanen.
- om insatsen gett effekt på folkhälsan utifrån satta effektmål i handlingsplanen

Processutvärderingen ska bidra till en ökad förståelse för hur insatsen kan förbättras i framtiden.

---

³³ Strategi för det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS), dnr 2022/810

9.3 Resultatutvärdering

En resultatutvärdering ska visa på vilka resultat och effekter de olika insatserna under strategiperioden har gett. Vilka insatser som ska resultatutvärderas bedöms i av folkhälsosamordnare. För att veta om insatsen har genomförts på ett framgångsrikt sätt måste man analysera och tolka resultaten från resultatutvärderingen och processutvärderingen tillsammans. Resultatutvärdering skall göras mot slutet av strategiperioden och inför framtagande av ny folkhälsostrategi.

Folkhälsosamordnare är ansvarig för att de olika utvärderingarna genomförs och sammanställning av årsrapport.

9.4 Årsrapport

Uppföljning av vilka insatser som genomförts och effekterna på dessa tas fram och presenteras i form av en årsrapport. Syftet med årsrapporten är att följa arbetsprocessen och förflyttningen för respektive prioriterat insatsområde i strategin. Denna skall kopplas samman med de folkhälsopolitiska målen, kommunens mål och de fokusområden som är beslutade. Årsrapporten skall också identifiera utvecklingsområden och framgångar.

9.5 Indikatorer vid uppföljning

Under strategiperioden ska utvecklingen av folkhälsan följas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

För att följa kommunens utveckling kan följande underlag användas:

- Region Skånes folkhälsorapport 16–80 år.
- Region Skånes folkhälsorapport Barn och Unga, årskurs 6 och 9, samt gymnasiets årskurs 2. Från och med 2022 övergår Region Skåne till Folkhälsomyndighetens undersökning ”Hälsa på lika villkor”³⁴.
- SKR:s ”Öppna jämförelser Folkhälsa”.
- SKR:s ”Strategi för hälsa”.
- Hälsosamtal som genomförs av skolsköterskorna.
- Andel elever som når gymnasiebehörighet vid årskurs 9 slut
- Medelvärde på meritital vid examenårskurs 9
- Andel gymnasieelever med examen inom 3 år
- Befolkningens högst uppnådda utbildningsnivå
- Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning
- Andel förvärvsarbetare
- Andel nöjda medborgare
- Demografisk fördelning, ålder
- Andel och antal hus efter hustyp och upplåtelseform
- Upplevd kvantitet och kvalitet på service i kommunen
- Antal föreningar och fördelning
- Andel med bra självskattad hälsa
- Problemindex, Polismyndigheten
- Lokala undersökningar som genomförs vid behov.

---

³⁴ Region Skåne, 2022

Det kan tillkomma underlag att använda beroende på tillgänglighet och lokal kontext, exempelvis lokala undersökningar som genomförs.

10. Ansvar och organisation

Folkhälsoarbetet ska utgå från ett hälsofrämjande perspektiv. Samtliga verksamheter i Bromölla kommun påverkar invånarnas livsvillkor samt förutsättningar för en god och jämlik hälsa på olika sätt och utifrån olika förutsättningar.

Samtliga verksamheter har i uppdrag att i bred samverkan skapa förutsättningar för en god och mer jämlik och jämställd hälsa hos Bromölla kommuns invånare.

Verksamheterna ska beakta de folkhälsopolitiska målen, folkhälsostrategins prioriterade insatsområden, kommunens mål och vision, samt delta i arbetet utifrån fastställd handlingsplan.

Folkhälsoperspektivet och barnrättsperspektivet ska beaktas i politiska beslut.

Det finns några huvudaktörer som har till uppgift att säkerställa inriktningen och arbetet i folkhälsostrategin.

Trygghetsrådet

Trygghetsrådet är ett tvärsektorielt organ för samråd och utgör en kontaktkanal inom kommunen, mellan kommunen och externa aktörer. Trygghetsrådet skall verka för att de nationella folkhälsomålen och det trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbetet länkas samman och ses i ett helhetsperspektiv.

Folkhälsosamordnare

Bromölla kommuns folkhälsosamordnare har en stödande och samordnande funktion inom kommunen som helhet. Folkhälsosamordnaren har i uppdrag att kommunicera innehållet i strategin, framtagande av handlingsplan, utvärdering och årsrapport för det hälsofrämjande arbetet i enlighet med strategin, samt stötta verksamheterna i deras arbete med genomförandet av aktiviteter i handlingsplanen.

Det övergripande ansvaret för folkhälsoarbetet är förlagt hos Utvecklingsenheten.

Referenser

Gör jämlikt – gör skillnad!. Sveriges kommuner och landsting, 2013

Hälsans bestämningsfaktorer, Dahlgren och Whitehead, 2007/1991

Kommunfaktablad Folkhälsa, Folkhälsomyndigheten, 2022

Planera en effektutvärdering, Västra Götalandsregionen, 2020

Regeringens proposition 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154. *Sveriges genomförande av Agenda 2030*.
Stockholm: Finansutskottet

Regeringens proposition 2017/18:249. *God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik*.
Stockholm: Socialdepartementet.

Regeringens proposition 2017/18:186. *Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter*.
Stockholm: Socialdepartementet

Regeringens proposition 2009/10:232. *Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige*.
Stockholm: Socialdepartementet

Regeringens proposition 1951:165. *Godkännande av Sveriges anslutning till Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna*.
Stockholms slott 4 november 1950.

Regeringens proposition 2016/17:188. *Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken*.
Stockholm: Socialdepartementet

Regeringens proposition 2013/14:191. *Med fokus på unga – en politik för goda levandsvillkor, makt och inflytande*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Regeringens proposition 2019/20:188. *Sveriges genomförande av Agenda 2030*. Stockholm:
Miljödepartementet.

Regeringens skrivelse. 2021/22:213. *En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025*. Stockholm: Socialdepartementet

Regeringens skrivelse. 2013/14:87. *Ett stärkt föräldrastöd - för barnets rätt till trygga uppväxtvillkor*. Stockholm: Socialdepartementet.

Region Skånes Folkhälsorapport 18–80 år, 2023.

Region Skånes folkhälsorapport Barn och Unga, 2021

Regional utvecklingsstrategi ”Det öppna Skåne 2030”, Utveckling Skåne 2023.

Trygga och goda uppväxtvillkor. Länsstyrelsen Skåne, 2023.

Strategi för det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS), dnr 2022/810. Stockholm: Socialdepartementet

Strategi för hälsa 2017-2023, Sveriges kommuner och regioner 2023.

Världshälsoorganisationen (WHO), 1948

Öppna jämförelser Folkhälsa 2023, Sveriges kommuner och regioner 2023.

Websidor:

En strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck Hämtad 2022-10-05

Faktablad: Öppna jämförelser folkhälsa 2019 (folkhalsomyndigheten.se)

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna Hämtad 2022-10-05

<https://fn.se/vi-gor/vi-utbildar-och-informerar/fn-info/vad-gor-fn/fns-arbete-med-manskliga-rattigheter/den-allmanna-forklaringen-om-de-manskliga-rattigheterna/>

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2014/01/en-strategi-for-lika-rattigheter-och-mojligheter-oavsett-sexuell-laggning-konsidentitet-eller-konsuttryck/>

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2016/11/nationell-strategi-for-att-forebygga-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor/>

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2021/12/atgardsprogram-for-att-forebygga-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor-2021-2023/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsa-och-folkhalsoarbete/tema-folkhalsa/vad-styr-folkhalsopolitiken/tvarpolitiska-omraden/>

Planera en effektutvärdering, Västra götalandregionen 2020

Tvårpolitiska områden som berör folkhälsa — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se)

Vad är folkhälsa, jämlik hälsa och folkhälsoarbete? — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se) Folkhälsomyndigheten, 2022

Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2021–2023 Hämtad 2022-10-05

Bilaga – Lägesbild för Bromölla kommun

Bild: Mostphotos, hämtad 2023-10-04

Vuxna

Utifrån presenterat underlag för lägesbilden, samt lägesbilden i den lokala strategin för det drogförebyggande arbetet i Bromölla kommun 2023–2026, kan vi se att följande områden bör vara prioriterade att arbeta med denna strategiperiod för att förbättra folkhälsan i vår kommun, samt uppnå de folkhälsopolitiska målen.

- Psykisk hälsa
- Levnadsvanor och fysisk aktivitet
- ANDTS

Folkhälsorapport Skåne 2023³⁵:

Resultaten i Folkhälsorapporten Skåne 2023 bygger på folkhälsoenkäten som genomfördes 2022, totalt svarade ca 29.000 skåningar i åldern 16+ år på enkäten, vilket motsvarar ca 35% urvalet. I Bromölla kommun ligger svarsunderlaget på ca 110 stycken, varav vissa frågor har haft för låg svarsfrekvens för att kunna anonymiseras och därför också ha statistisk signifikans, i de redovisade tabellerna kan du därför se att vissa indikatorer ej har några staplar.

För den psykiska hälsan finns det liksom tidigare undersökningsår tydliga köns- och ålderskillnader i befolkningen med högre andelar psykisk ohälsa bland flickor och kvinnor än hos pojkar och män, och gradvis minskad psykisk ohälsa och ökat psykiskt välbefinnande med stigande ålder. Trenderna för könen följer varandra över tid och den högsta nivån för psykisk ohälsa under tidsperioden sågs vid den förra undersökningen år 2019. År 2022 ses alltså en liten förbättring av den psykiska hälsan

---

³⁵ Region Skåne, Folkhälsorapport 2023

jämfört med år 2019, men den är fortfarande på en något sämre nivå mot vad den var i början av 2000-talet på regionalt och nationell nivå.

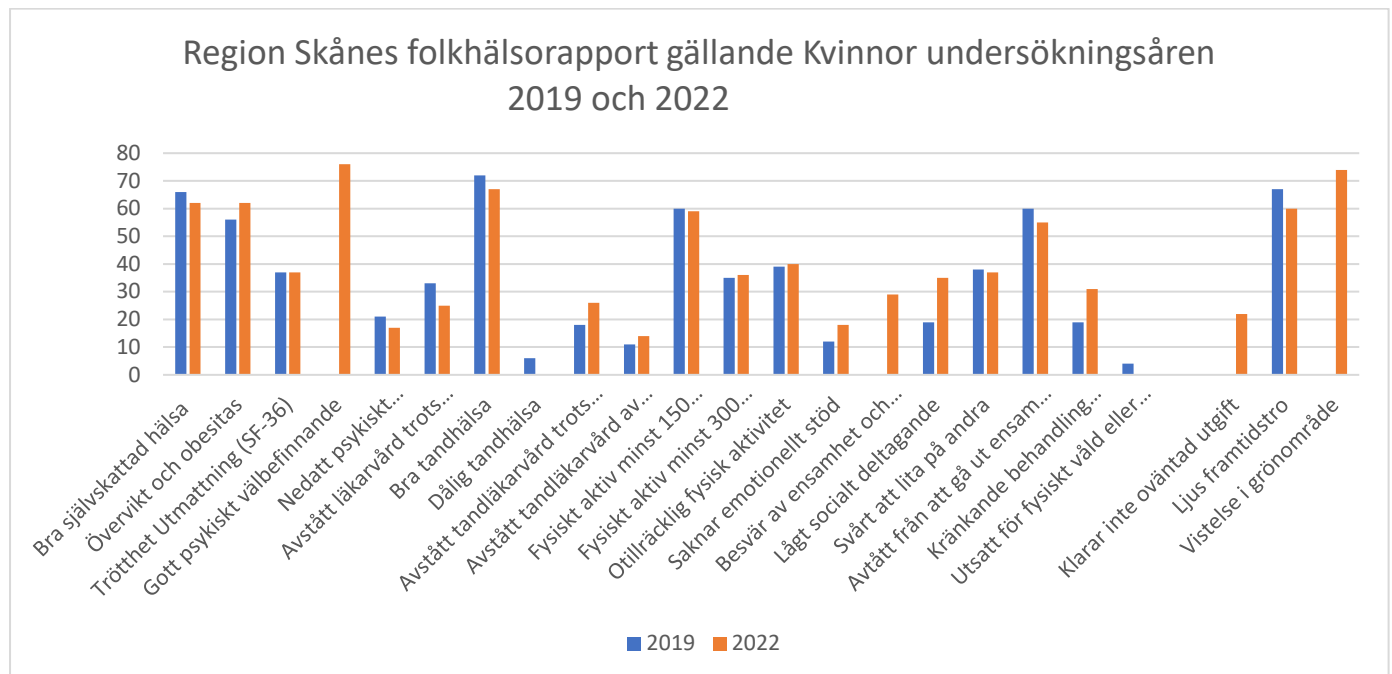
Kvinnor:

Nedan ser du en lokalt sammanställd jämförelse mellan undersökningsåren 2019 och 2022 gällande kvinnor.

Här kan vi utläsa att det inte skett några större förändringar kring dessa indikatorer under mätningens åren 2019 och 2022.

Det vi kan utläsa är en ökning gällande övervikt och obesitas, där vi även har ett sämre resultat än Region Skånes medelvärde vid senaste undersökningen.

Vi har också sämre resultat än Region Skånes medelvärde när det gäller t ex indikatorerna "Avstått från att gå ut ensam på grund av rädsla", "saknar emotionellt stöd", "lågt socialt deltagande", "stressad", "trötthet och utmattning" samt "otillräcklig fysisk aktivitet".

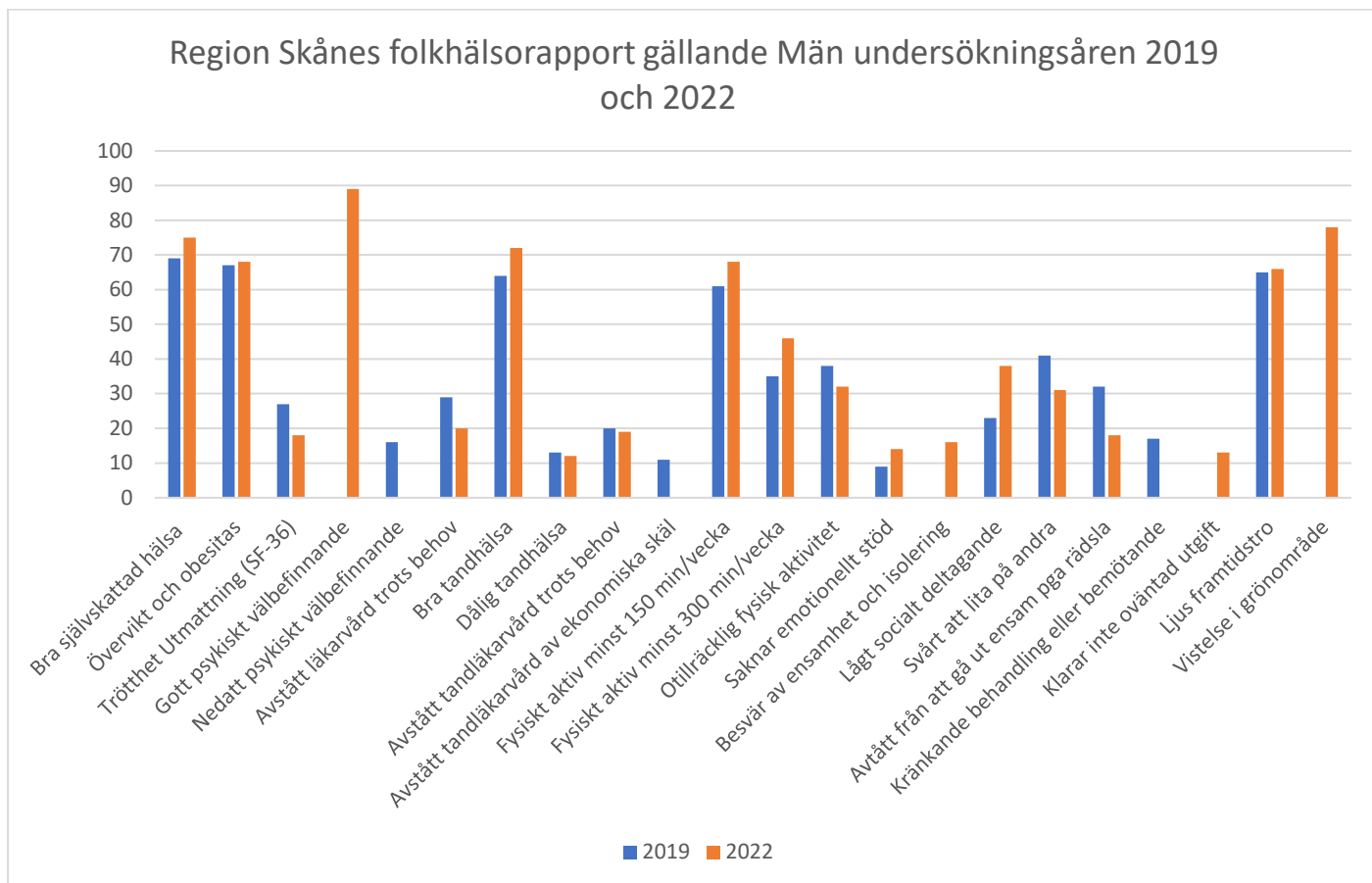
Män:

Nedan ser du en lokalt sammanställd jämförelse mellan undersökningsåren 2019 och 2022 gällande män.

Här kan vi utläsa att det inte skett några större förändringar kring dessa indikatorer under mätningens åren 2019 och 2022.

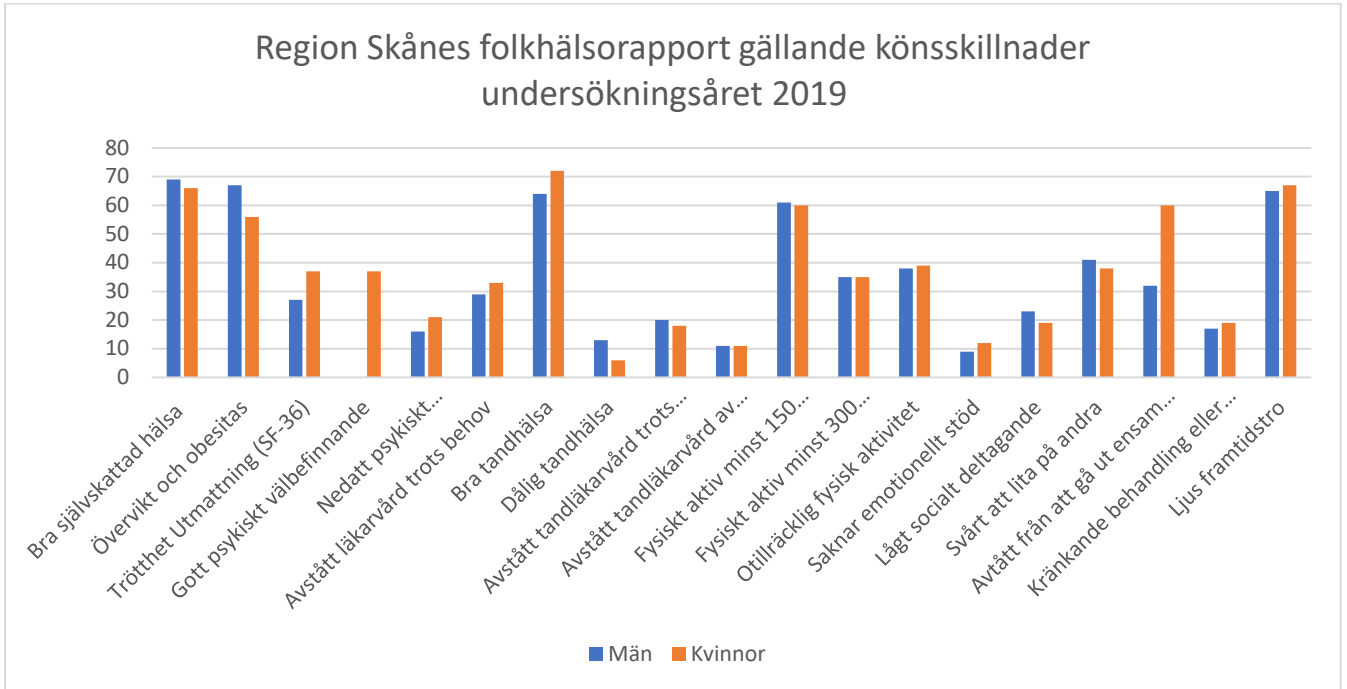
Det vi kan utläsa är en ökning gällande lågt socialt deltagande, där vi även har ett sämre resultat än Region Skånes medelvärde vid senaste undersökningen.

Vi har också sämre resultat än Region Skånes medelvärde när det gäller t ex indikatorerna "övervikt och obesitas", "Avstått från att gå ut ensam på grund av rädsla", "lågt socialt deltagande", "riskkonsumtion av alkohol" samt "röker dagligen".

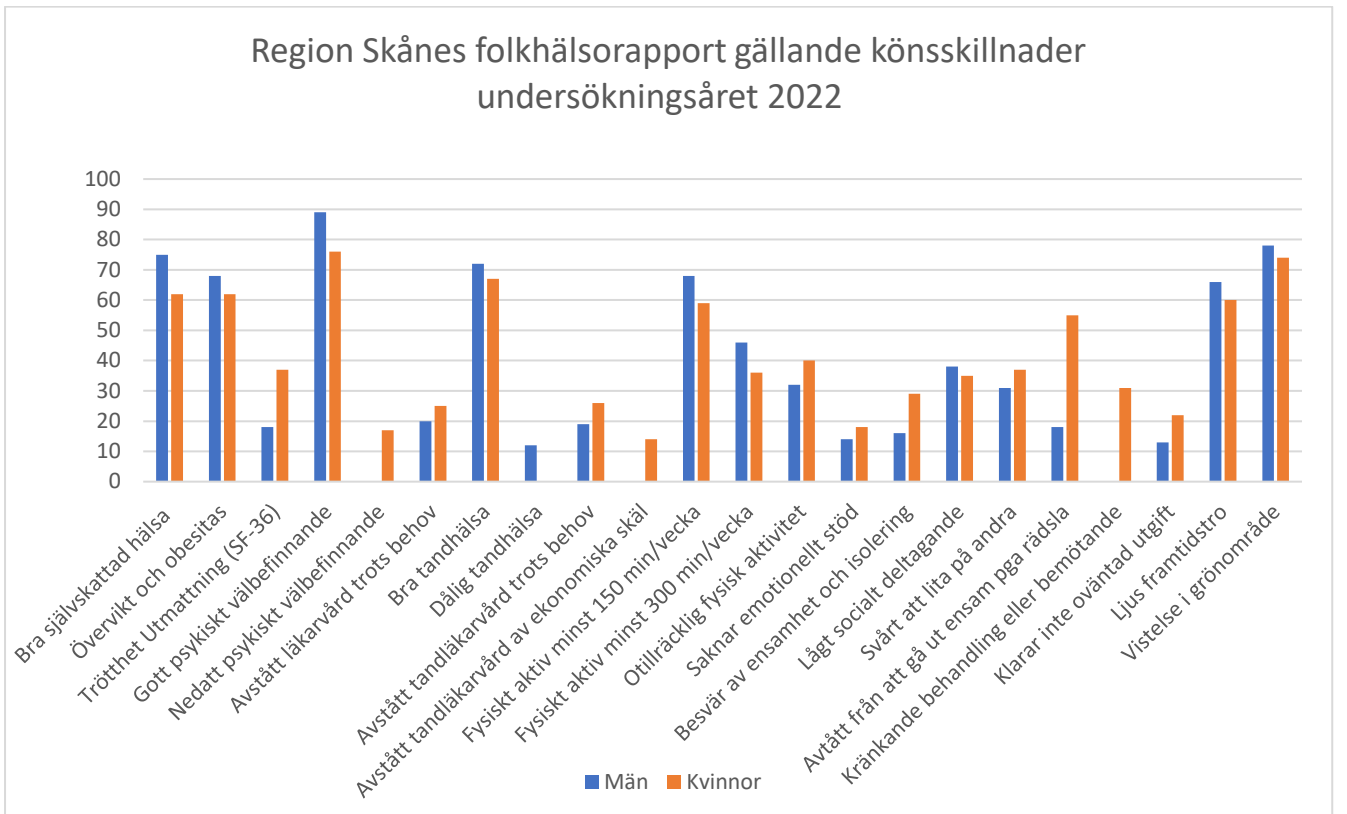

Könsskillnader

Nedan ses en lokalt sammanställd lägesbild utifrån könsskillnader under de två senaste mätningarna. De indikatorer som skiljer sig mellan könen under mätningens år 2019 är bland annat ”*övervikt och obesitas*”, ”*dålig tandhälsa*”, ”*långt socialt deltagande*” samt ”*avstått från att gå ut på grund av rädsla*”.

De indikatorer som skiljer sig mellan könen under mättingsåret 2022 är bland annat ”bra självskattad hälsa”, ”trötthet och utmattning”, ”gott psykiskt välbefinnande”, ”fysisk aktivitet”, ”besvär av ensamhet och isolering”, ”övervikt och obesitas”, samt ”avstätt från att gå ut på grund av rädsla”.

Barn och unga

Utifrån presenterat underlag för lägesbilden, samt lägesbilden i Bromölla kommuns lokala strategi för det drogforebyggande arbetet 2023-2026 kan vi se att följande områden bör vara prioriterade att arbeta med denna strategiperiod för att förbättra folkhälsan, samt uppnå de folkhälsopolitiska målen.

Barn och Unga 0–18 år

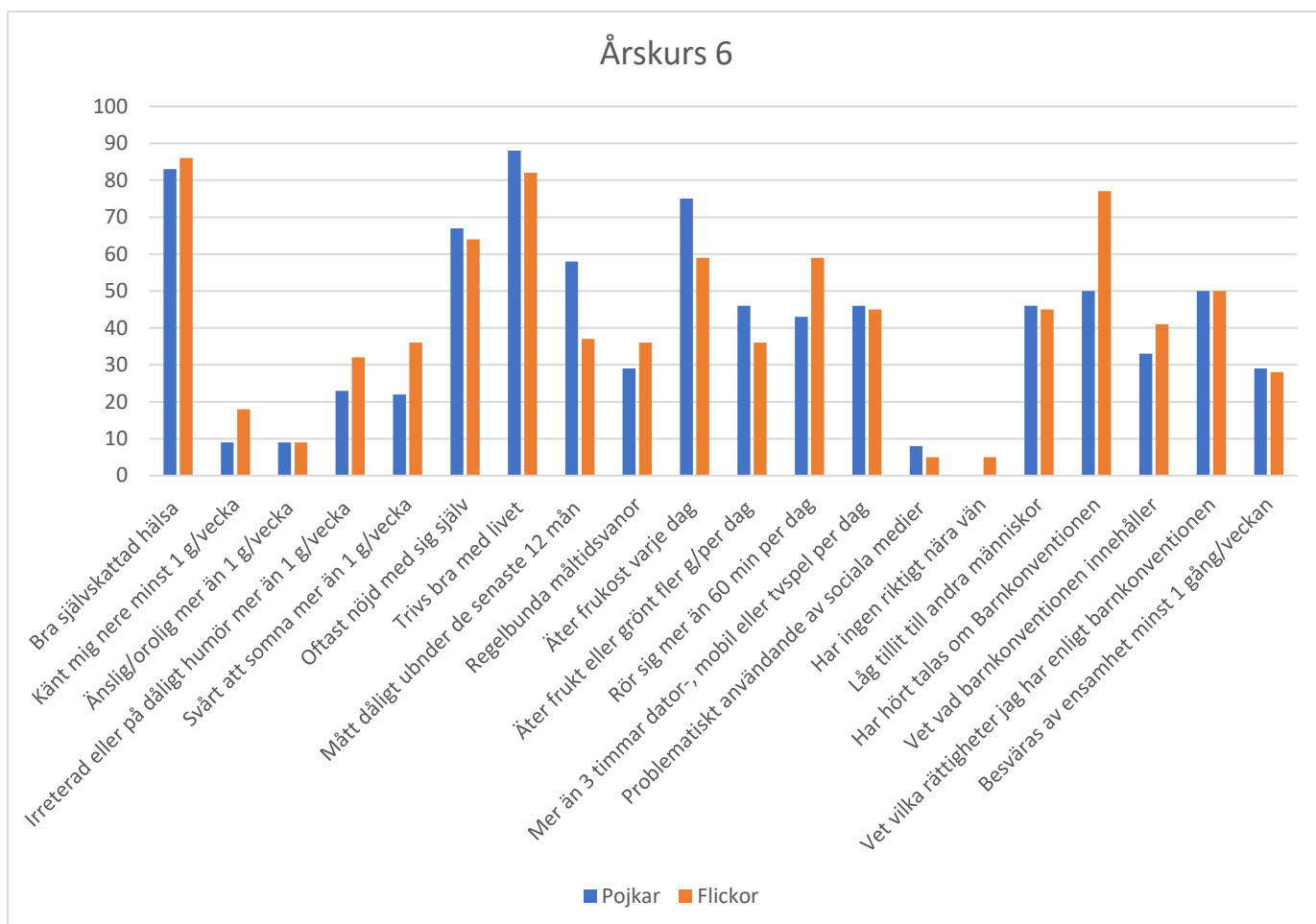
- Psykisk hälsa
- Levnadsvanor och fysisk aktivitet
- Barnets rättigheter
- ANDTS

Folkhälsorapport Barn och Unga 2021³⁶

Årskurs 6:

Nedan ser du en lokalt sammanställd jämförelse mellan pojkar och flickor i årskurs 6.

Vissa könsskillnader kan ses bland annat utifrån följande indikatorer: ”Känt mig nere minst 1 gång senaste veckan”, ”irriterad eller på dåligt humör mer än 1 gång per vecka”, ”Svårt att somna”, ”mått dåligt under de 12 senaste månaderna”, ”äter frukost varje dag”, fysisk aktivitet” samt ”hört talas om barnkonventionen.

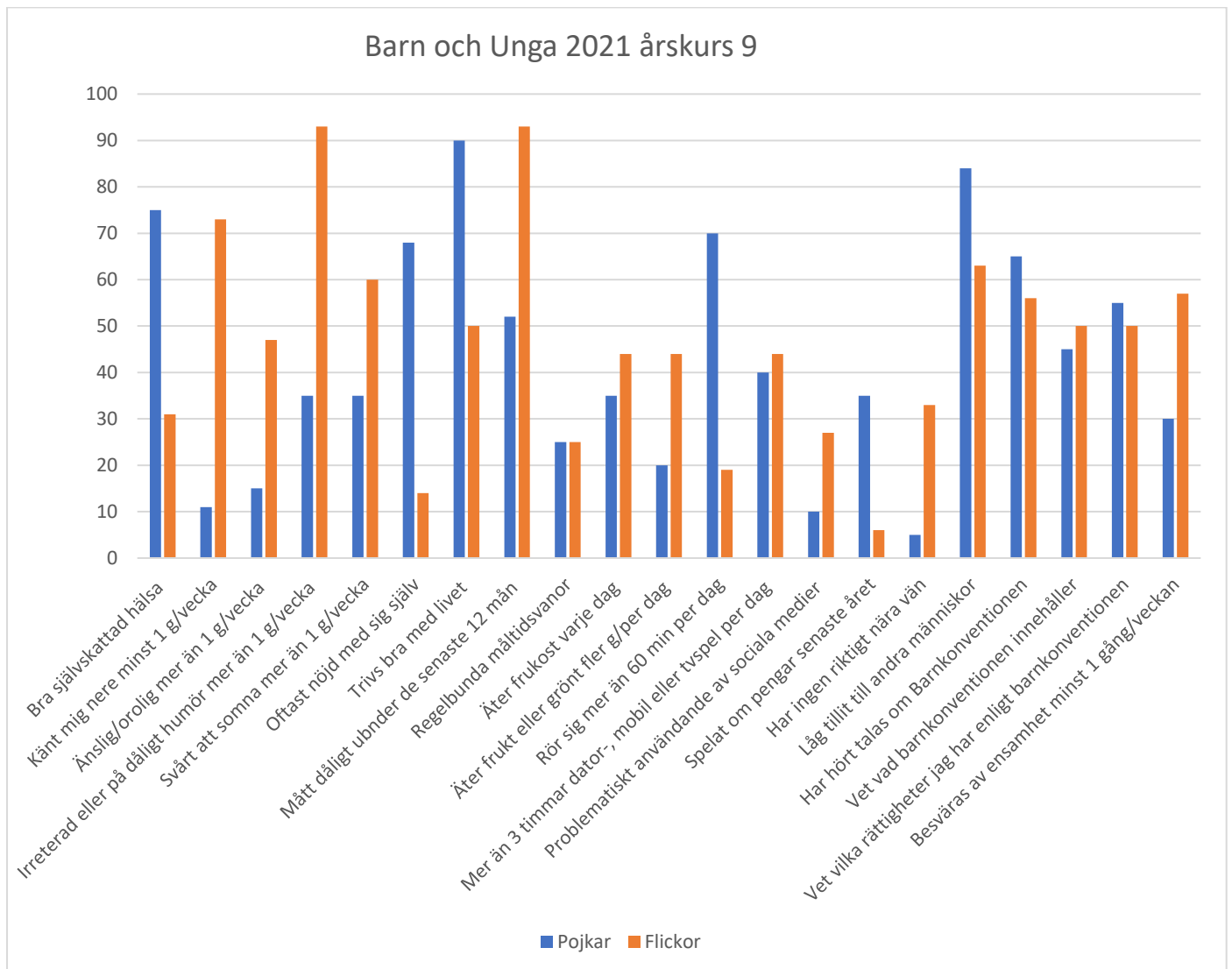
³⁶ Region Skåne, Folkhälsorapport Barn och Unga 2021

Årskurs 9:

Nedan ser du en lokalt sammanställd jämförelse mellan pojkar och flickor i årskurs 9.

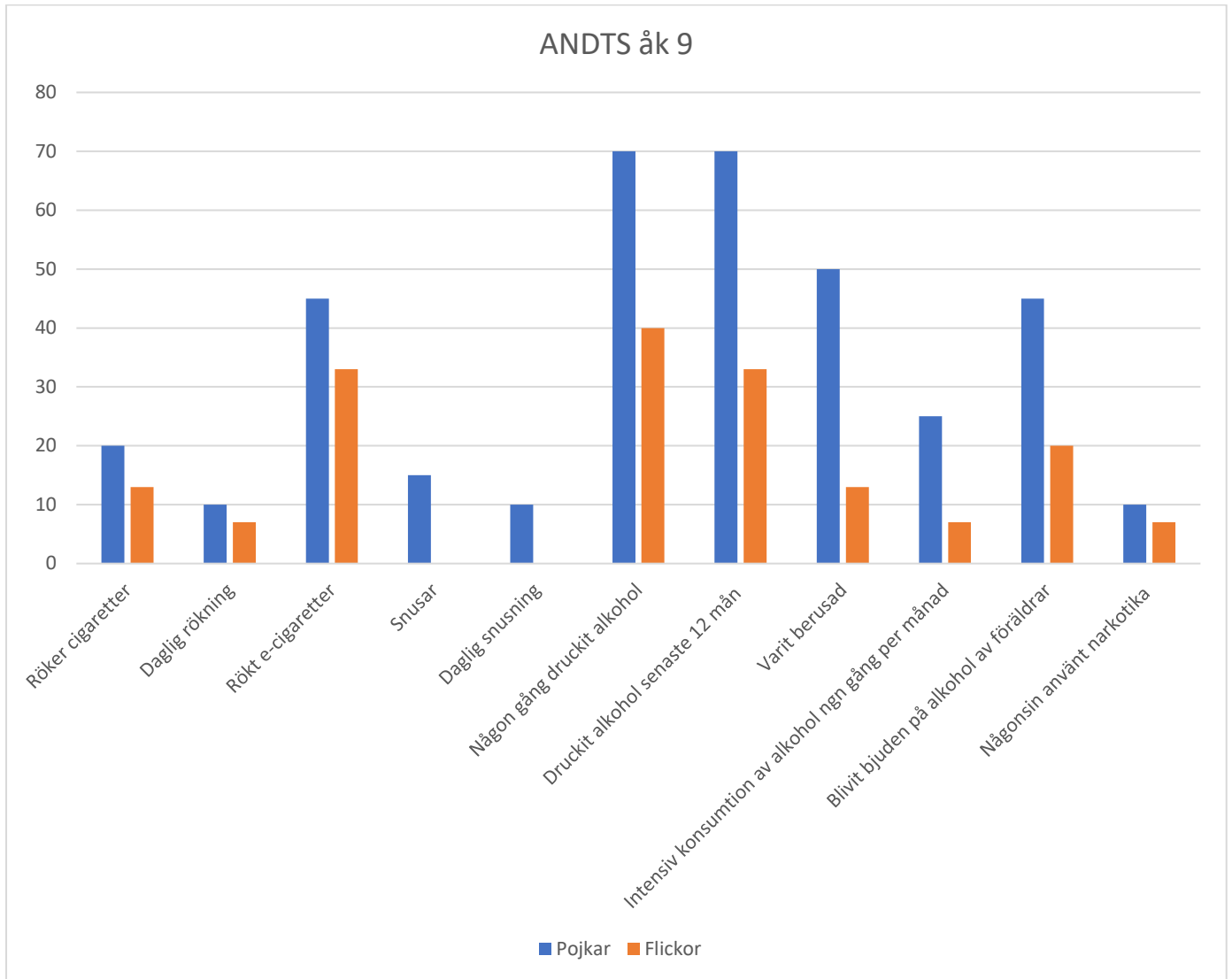
Tydliga könsskillnader kan ses bland annat utifrån följande indikatorer: *"Känt mig nere minst 1 gång senaste veckan"*, *"irriterad eller på dåligt humör mer än 1 gång per vecka"*, *"Svårt att somna"*, *"oftast nöjd med mig själv"*, *"har ingen riktigt nära vän"*, *"mått dåligt under de 12 senaste månaderna"*, *"äter frukost varje dag"*, *fysisk aktivitet* samt *"låg tillit till andra människor"*.

Det som också går att utläsa är att den psykiska hälsan blir sämre hos både pojkar och flickor mellan årkurs 6 och årskurs 9.

Gällande ANDTS kan vi också se könsskillnader då exempelvis gällande indikatorerna *"någon gång druckit alkohol"*, *druckit alkohol det senaste året*, *"varit berusad"*, *"intensivkonsumtion av alkohol någon gång per månad"* samt *"blivit bjuden på alkohol av mina föräldrar"*.

Gymnasiets årskurs 2:

Nedan ses Bromölla kommuns folkhälsoprofil gällande flickor och pojkar i gymnasiet årskurs 2 som svarat på undersökningen. Här finns ett lågt svarsantal och underlaget har därför inte statistisk signifikans och bör därmed inte ges för stort utrymme i analysen.

Därför finns det inte heller tillräckligt underlag för att göra en lokal sammanställning på annat sätt än denna jämförelsen med Region Skånes medelvärde.

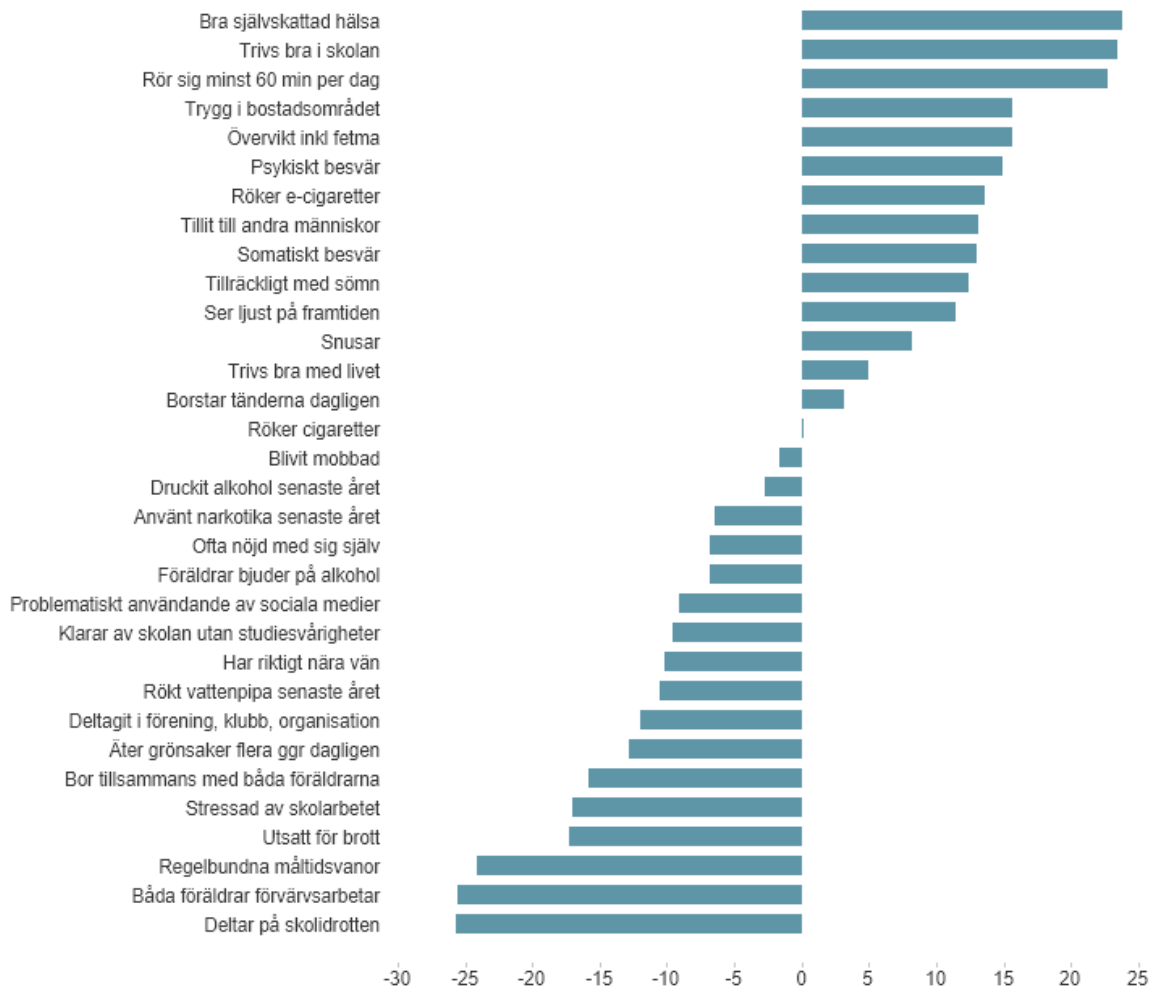
Tabellen till höger utläsas som ett sämre resultat än Region Skånes medelvärde och tabellen till vänster som ett bättre resultat.

Exempelvis att utläsa har flickor i gymnasiet årskurs 2 i Bromölla kommun ett sämre resultat gällande indikator *bra självskattad hälsa* och pojkarna ett sämre resultat gällande indikator *tillräckligt med sömn*.

Folkhälsoprofil Gymnasiet Åk 2 - Avvikelse i procentenheter jämfört med Skåne

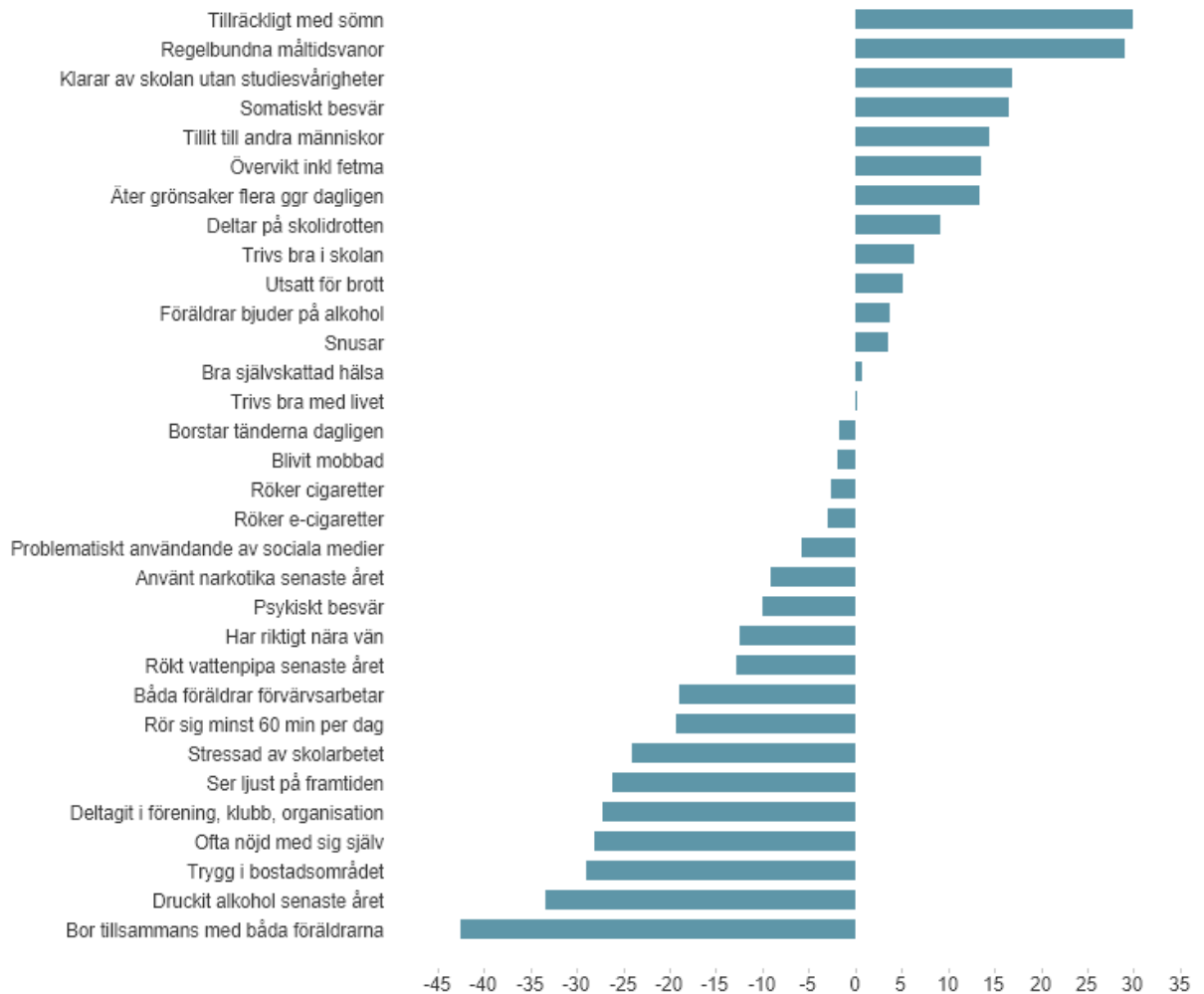

Bromölla Flicka

Bromölla Pojke

Trygga och goda uppväxtvillkor, Länsstyrelsen Skåne:

Länsstyrelsen Skåne har genomfört en lägesbild gällande barn och ungas uppväxtvillkor i Skåne. I lägesbilden presenteras 13 uppväxtvillkor som har ett evidensbaserat samband med barns och ungas risk för:

- Missbruk
- Psykisk och fysisk ohälsa
- Kriminalitet och våld
- Ofullständig skolgång.

Ett högre värden på de olika indexen desto bättre resultat.

Tjejer:

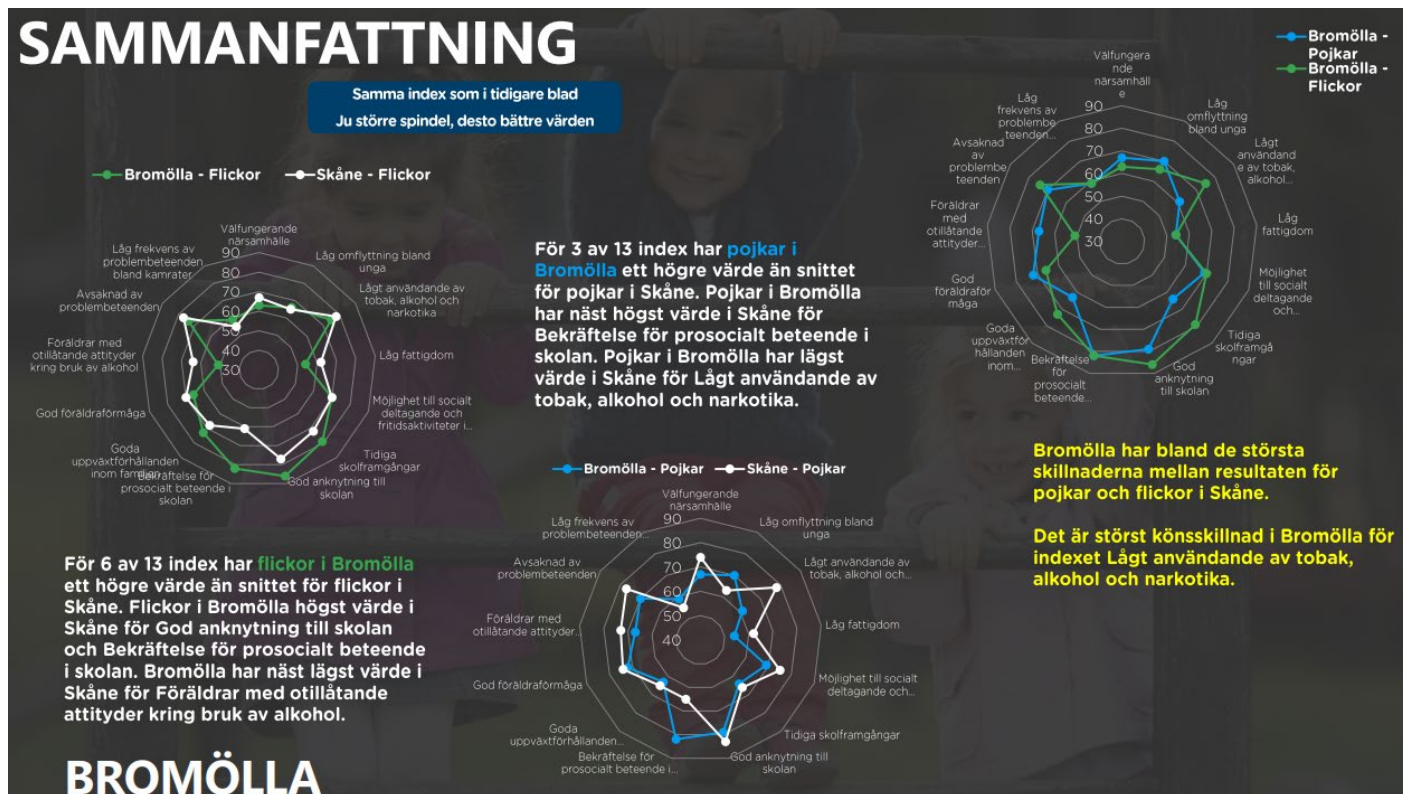
6 av 13 index har flickor högre värde än snittet för flickor i Skåne. Bromölla har högst värde i Skåne gällande god anknytning till skolan och bekräftelse för prosocialt beteende i skolan. Bromölla har näst lägst värde i Skåne gällande index ”föräldrar med tillåtande attityder kring bruk av alkohol.

Pojkar:

För 3 av 13 index har pojkar i Bromölla ett högre värde än snittet för pojkar i Skåne.

Bromölla har näst högst värde i Skåne för index ”bekräftelse för prosocialt beteende i skolan”.

Bromölla har lägst värde i Skåne gällande index ”användande av tobak, alkohol och narkotika”³⁷.

Hälsosamtal som genomförs av skolsköterskorna:

Samtal genomförda i årskurs 7 läsår 2021/2022 (de senast genomförda hälsosamtalen finns inte sammanställda i skrivande stund):

124 elever har haft hälsosamtal med skolsköterska, 57 stycken flickor och 67 stycken pojkar.

Nedan ser du utvalda delar av sammanställning och resultat för samtalen utifrån följande frågeställningar.

”Hur mår du?”

Frågan besvaras utifrån en skala på 1–10, där ju högre resultat betyder att du bättre mår. Där har 76% av eleverna uppgett resultat 7–10 på skalan.

”Hur ofta äter du frukost?”

64% uppger att de gör detta dagligen, 20 % 3–4 dagar/vecka, 12% 1–2 dagar/vecka och 4% aldrig.

”Hur ofta äter du lunch?”

78 % uppger dagligen, 18% 3–4 dagar/vecka, 3% 1–2 dagar/vecka och 1% uppger aldrig.

10 ungdomar har uppgett att de inte äter kvällsmat eller middag varje dag.

³⁷ Länsstyrelsen Skåne, 2022.

”Har du varit orolig, de senaste 3 månaderna?”

10 % uppger ofta, 30% uppger sällan, 26 % ibland och 34% aldrig.

”Har du känt dig nedstämd eller ledsen de 3 senaste månaderna?”

1 % uppger alltid, 10 % ofta, 31% ibland, 28% sällan och 30% aldrig.

”Hur mycket skärmtid har du på fritiden?”

22% uppger att det är mer än 6 timmar per dag, 40% mellan 4–6 timmar, 37% 1–3 timmar per dag och 1% mindre än en timme per dag.

”Sover du bra?”

47% uppger svaret ja, 44% uppger att de gör det ibland och 9% svarar nej.